Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning som følge av kansellering forårsaket av lynnedslag. Anført at selskapet ikke kan påberope seg ekstraordinære omstendigheter.

Dato

24.05.2022

Saksnummer

2021-01984

Tjenesteytere

SAS

Klager har i det vesentlige anført

Klager hadde bestilt en tur-returreise med SAS mellom Bodø og Oslo. Utreisen var den 30. september 2021, mens returen var den 3. oktober 2021. Returflyvningen, SK4126, med oppsatt avgang kl. 22.35, ble imidlertid kansellert samme kveld. Klager ble booket om til SK330 og SK4556 via Trondheim, med avgang fra Oslo kl. 06.55 den 4. oktober 2021.

Klager fikk opprinnelig beskjed fra SAS om at flyvningen ble kansellert som følge av covid-19-tiltak. Først etter at saken ble sendt inn til SAS, fikk klager beskjed om at kanselleringen i stedet skyldes lynnedslag.

Klager anfører at han har inntrykk av at det heller dreier seg om et flyplanleggingsproblem enn en uforutsett hendelse i dette tilfellet. Klager viser til fremlagt dokumentasjon og anfører blant annet at den aktuelle flymaskinen, LN-TUM, allerede var litt forsinket tidligere samme dag, og at forsinkelsen økte frem til flyet skulle ankomme Oslo lufthavn for å utføre flyvningen SK4126 til Bodø. Klager anfører at den største forsinkelsen skjedde mens flymaskinen var på bakken i Oslo etter en flyvning fra Evenes lufthavn tidligere på dagen. Klager anfører at det er svært sannsynlig at planleggingen av flyets «turnaround» var uprofesjonell. Klager anfører at dersom flymaskinen skulle ha landet og tatt av igjen i henhold til oppsatte tider, måtte passasjerer og bagasje ha blitt lastet av og på i løpet av 15 minutter, i tillegg til eventuell påfylling av drivstoff. Klager anfører at det er svært usannsynlig at det ville kunne gå så raskt med et vanlig passasjerfly.

Klager anfører i tillegg at det var varslet om tordenbyger, og at piloten mest sannsynlig har mottatt dette varselet på flere måter. Klager anfører at piloten har rett til å velge å likevel fly og lande på tross av slike varsler. Likevel anfører klager at det var en vesentlig større sjanse for at flymaskinen ville bli truffet av lyn da piloten valgte å ta av fra Stavanger lufthavn på det aktuelle tidspunktet. Klager anfører at han ikke utelukker at flymaskinen ble truffet av et mindre lynnedslag, men han anfører at alle flyparametrene ser normale ut. Han anfører at det ikke ble gitt noe nødvarsel fra SK4044.

Klager har videre anført at de først fikk melding om at SK4126 ville bli vesentlig forsinket, men over to timer senere fikk de beskjed om at flyvningen var kansellert. Klager stiller spørsmål ved om det først var på det tidspunktet at besetningen og SAS' mannskap forsto at flymaskinen var blitt truffet av lyn og at den derfor ikke kunne brukes. Klager anfører at flymaskinen allerede var på bakken. Klager anfører at SAS med andre ord ikke gjorde sitt beste for å minimere forstyrrelsen for de reisende. Han anfører videre at det ikke ble fremskaffet noe ekstra fly eller besetning på kort varsel, selv om problemene burde ha vært tydelige for flyselskapet allerede tidligere på dagen.

Klager anfører at det således mest sannsynlig var en feil i planleggingen som var den utløsende årsaken til de påfølgende forsinkelsene og til sist kanselleringen av flyvningen fra Oslo til Bodø den 3. oktober 2021. Klager anfører at LN-TUM aldri ville kunne overholde de korte tidsfristene som var satt opp i programmet. Vider anfører klager at pilotens avgjørelse om å fly på tross av tordenbyger og dermed akseptere den økte sjansen for lynnedslag, beviser at dette ikke kan anses som en kansellering som skyldes uforutsette hendelser i henhold til EU-forordning 261/2004.

Det vises til klagers øvrige anførsler i fremlagt dokumentasjon.

Klager krever standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager hadde billett med SAS fra Bodø til Oslo den 30. september 2021, med retur den 3. oktober 2021. Klager har rettet et krav mot SAS om standarderstatning i forbindelse med at flyvning SK4126 fra Oslo til Bodø den 3. oktober 2021 ble innstilt.

SK4126 ble innstilt den 3. oktober 2021 som en direkte følge av lynnedslag på foregående flyvning SK4044, flyindivid LN-TUM. Flyet ble derfor satt på bakken for å gjennomgå en rutinemessig inspeksjon før flymaskinen kunne settes i drift igjen. Det vises til fremlagt dokumentasjon.

Den bakenforliggende årsaken til kanselleringen av SK4126 den 3. oktober 2021 er lynnedslag i flymaskinen på den foregående flygningen fra Stavanger til Oslo (SK4044) og dette er å anse som ekstraordinært i henhold til forordningen, og er stadfestet ved dom C-315/15, Peskova.

Det var ingen forhåndsregler SAS kunne tatt for å unngå denne hendelsen, og alle tiltak ble satt i verk for å frakte passasjeren på raskest måte til sin endestasjon. Det er viktig å påpeke at klagers opprinnelige avgang var kl. 22.35 fra Oslo om kvelden den 3. oktober, og at det på dette tidspunktet ikke var noe reservefly tilgjengelig. Det vises til fremlagt dokumentasjon.

Klager ble booket om til første mulige reiserute til Bodø, som var morgenen etter, kl. 06.55. Det vises til utklipp fra bestillingshistorikken.

Det vises også til fremlagt dokumentasjon på at det ikke var andre flyavganger å booke klager om til denne kvelden, slik at første mulighet ble kl. 06.55 morgenen etter.

Dersom klager har hatt utgifter i ventetiden som ikke er blitt dekket på stedet, kan kvitteringer sendes til SAS for refusjon, men SAS kan ikke imøtekomme klagers krav om standarderstatning i dette tilfellet.

Nemnda bemerker

Kansellering gir rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artikkel 5.

Værforhold som påvirker flytrafikken kan være en slik ekstraordinær omstendighet som medfører at den reisende ikke har krav på erstatning. Dette må vurderes konkret.

Nemnda har i sin praksis lagt til grunn at lynnedslag i de fleste tilfeller utgjør en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand. I dette tilfellet har SAS fremlagt dokumentasjon på at flymaskinen som skulle utføre klagers flyvning kl. 22.35 den 3. oktober, LN-TUM, ble rammet av lynnedslag i forbindelse med den forutgående flyvningen SK4044 fra Stavanger til Oslo. Flymaskinen måtte dermed gjennomgå en inspeksjon før det kunne settes i drift igjen. SAS har også vist til at de hadde et reservefly, LN-TUL, men at dette sto fast i Palma de Mallorca som følge av sprekk i vindu som måtte repareres. Klager ble omrutet med nye flyvninger med avgang fra Oslo kl. 06.55 morgenen etter. Nemnda mener at det i dette tilfellet er klar årsakssammenheng mellom lynnedslaget og kanselleringen, og nemnda mener at selskapet har iverksatt alle rimelige tiltak som kan forventes i et slikt tilfelle.

Nemnda er således av den oppfatning at kanselleringen i dette tilfellet skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Klager har dermed ikke rett på standarderstatning.

Vedtak

Transportklagenemnda anbefaler ikke at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Helen Engebrigtsen (leder) Camilla Dragvoll (Norges FagAkademi) Gøran Jenssen (Widerøe) Borgar Sandvik (Forbrukerrådet) Kristoffer Sørlie (Forbrukerrådet)